

Förbudet mot att sända reklam enbart på regional nivå i samband med tyska tv-program som sänds på nationell nivå kan strida mot unionsrätten

Det kan nämligen vara så att detta totalförbud dels går utöver vad som är nödvändigt för att bevara mångfalden i tv-programutbudet genom att förbehålla regionala och lokala kanaler intäkterna från regional tv-reklam, dels skapar en otillåten skillnad mellan nationella programföretag och leverantörer av reklamtjänster på internet

Fussl Modestraße Mayr GmbH, som är ett bolag som är bildat enligt österrikisk rätt, driver ett antal modebutiker i Österrike och i delstaten Bayern (Tyskland). År 2018 ingick nämnda bolag ett avtal med SevenOne Media GmbH, som är marknadsföringsföretaget inom det tyska programföretaget ProSiebenSat.1. Avtalet avsåg sändning, enbart i delstaten Bayern, av reklam i samband med program i den nationella kanalen ProSieben.

SevenOne Media vägrade emellertid att fullgöra avtalet. Det är nämligen sedan år 2016, i enlighet med ett fördrag som ingåtts av delstaterna, förbjudet för programföretag att i sina nationella sändningar införa tv-reklam som endast sänds på regional nivå. Detta förbud syftar till att förbehålla regionala och lokala kanaler intäkterna från regional tv-reklam och på så sätt säkerställa en finansieringskälla till dem och således deras fortlevnad, så att de kan bidra till mångfalden i tv-programutbudet. Förbudet är förenat med en "undantagsregel" som gör det möjligt för de tyska delstaterna att tillåta regional reklam i samband med nationella sändningar.

Landgericht Stuttgart (Regionala domstolen i Stuttgart, Tyskland) som har att pröva målet avseende fullgörande av det aktuella avtalet vill under dessa omständigheter få klarhet i huruvida förbudet är förenligt med unionsrätten.

Detta mål föranleder EU-domstolen att bland annat tillämpa vissa principer som fastställts i dess praxis på området avseende frihet att tillhandahålla tjänster och att tolka Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) inom ramen för ett särskilt sammanhang, nämligen ett förbud mot regional reklam på nationella tv-kanaler. Vid en sådan analys kan man inte bortse från förekomsten av reklamtjänster som tillhandahålls på internetplattformar, vilka kan konkurrera med traditionella medier.

Domstolens bedömning

Vad för det första gäller direktivet om audiovisuella medietjänster,¹ påpekar domstolen att dess artikel 4.1, enligt vilken medlemsstaterna under vissa förutsättningar ska ha frihet att föreskriva mer detaljerade eller striktare regler inom de områden som samordnas enligt direktivet för att skydda tv-tittarnas intressen, inte är tillämplig i förevarande fall. Även om det aktuella förbudet omfattas av ett område som samordnas enligt direktivet, det vill säga tv-reklam, avser det emellertid en särskild fråga som inte regleras av någon av direktivets artiklar och som för övrigt inte rör målet att skydda tv-tittare. Förbudet kan således inte kvalificeras som en "mer detaljerad" eller "striktare" regel i den mening som avses i artikel 4.1 i direktivet, vilket innebär att denna bestämmelse inte utgör hinder för ett sådant förbud.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (EUT L 95, 2010, s. 1).

Vad för det andra gäller frågan huruvida det aktuella förbudet är förenligt med friheten att tillhandahålla tjänster som garanteras i artikel 56 FEUF, konstaterar domstolen inledningsvis att ett sådant förbud innebär en inskränkning i denna grundläggande frihet till nackdel både för leverantörer av reklamtjänster, det vill säga programföretag, och för mottagare av dessa tjänster, det vill säga annonsörer och särskilt de som är etablerade i andra medlemsstater. Vad därefter gäller frågan huruvida inskränkningen är motiverad påpekar domstolen att bevarandet av mångfalden i tv-programutbudet kan utgöra ett tvingande skäl av allmänintresse. Vad avslutningsvis gäller frågan huruvida inskränkningen är proportionerlig påpekar domstolen att syftet att bibehålla mediepluralism, i och med att det hör samman med den grundläggande rätten till yttrandefrihet, visserligen ger de nationella myndigheterna ett stort utrymme för skönsmässig bedömning. Det aktuella förbudet ska emellertid vara ägnat att säkerställa förverkligandet av det målet och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Domstolen påpekar i detta avseende att det aktuella förbudet skulle kunna vara inkonsekvent på grund av att förbudet, vilket ska prövas av den nationella domstolen, endast är tillämpligt på reklamtjänster som tillhandahålls av programföretag och inte på reklamtjänster, i synnerhet linjära reklamtjänster, som tillhandahålls via internet. Det kan nämligen röra sig om två typer av konkurrerande tjänster på den tyska reklammarknaden som kan innebära samma risk för de regionala och lokala programföretagens ekonomiska situation och således för målet att skydda mediepluralismen.² Vad vidare gäller frågan huruvida förbudet är nödvändigt påpekar domstolen att en mindre restriktiv åtgärd skulle kunna följa av det faktiska genomförandet av tillståndsordningen på delstatsnivå, vilken föreskrivs i "undantagsregeln". Det ankommer emellertid på den nationella domstolen att kontrollera huruvida denna a priori mindre restriktiva åtgärd faktiskt kan vidtas och genomföras på ett sådant sätt att det eftersträvade målet i praktiken kan uppnås.

Vad för det tredje gäller yttrandefriheten och informationsfriheten, vilka garanteras i artikel 11 i stadgan, konstaterar domstolen att dessa friheter inte utgör hinder för ett sådant förbud mot regional reklam på nationella tv-kanaler som förbudet i den aktuella nationella åtgärden. Detta förbud bygger nämligen huvudsakligen på en avvägning mellan, å ena sidan, de nationella programföretagens och annonsörernas yttrandefrihet i kommersiellt hänseende och, å andra sidan, skyddet av mediepluralismen på regional och lokal nivå. Den tyska lagstiftaren hade således legitima skäl för att anse – och utan att överskrida det betydande utrymme för skönsmässig bedömning som tillkommer lagstiftaren i detta sammanhang – att skyddet av det allmänna intresset ska väga tyngre än de nationella programföretagens och annonsörernas privata intresse.

Domstolen fastställer för det fjärde och avslutningsvis att principen om likabehandling som stadfästs i artikel 20 i stadgan inte heller utgör hinder för det aktuella förbudet, i den mån det inte medför en skillnad i behandling mellan nationella programföretag och leverantörer av reklam, i synnerhet linjär reklam, på internet vad gäller sändning av reklam på regional nivå. Det ankommer i detta hänseende på den nationella domstolen att pröva huruvida situationen för de nationella programföretagen och situationen för leverantörer av reklamtjänster, i synnerhet linjära reklamtjänster, på internet, vad gäller tillhandahållandet av regionala reklamtjänster skiljer sig avsevärt åt i fråga om de omständigheter som kännetecknar deras respektive situation, det vill säga bland annat de vanliga sätt som reklamtjänster används på, sättet de tillhandahålls på eller den rättsliga ram som de omfattas av.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. EU-domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

² Omständigheterna i det nationella målet är i detta avseende jämförbara med dem som var föremål för prövning i det mål som avgjordes genom domen av den 17 juli 2008, Corporación Dermoeástica, [C-500/06](#) (se även pressmeddelande nr [56/08](#)).

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ +32 2 2964106